

Posudek vedoucího na bakalářskou práci Radima Kratochvíla

„Filmová adaptace Lu Xunovy povídky ‚Novoroční oběť‘“

Posuzovaná práce je pokusem o metodologicky poučené srovnání Lu Xunovy povídky „Zhufu“ z roku 1924 a stejnojmenné filmové adaptace povídky z roku 1956. Autor práce usiluje o postižení významových posunů a odlišností mezi oběma díly, zaměřuje se přitom nejen na významovou výstavbu srovnávaných narativů, ale přihlíží rovněž k faktům biografickým a ke společensko-historickému kontextu.

Samotná analýza je uvedena přehledem klíčových naratologických pojmů, s nimiž autor pracuje v analytických kapitolách. Poměrně velký prostor je vyhrazen představení a srovnání literárních a filmových postav. V tomto rámci je pak značný prostor věnován ženským postavám. Autorovi se mimo jiné daří přesvědčivě ukázat, že jedním ze zásadních posunů, které filmová adaptace přináší, je posun v pojetí postavy snachy Xianglin. Jako cenný postřeh vyzdvihují dobře vyargumentovaný poukaz na odlišnost literární a filmové postavy snachy Xianglin – zatímco v povídce jde o ambivalentní postavu, neúplně konstruovanou převážně jinými postavami, filmová Xianglin je jednoznačně charakterizovanou a zřetelně se vyvíjející pozitivní hrdinkou. Důležitým poznatkem, který autor v diskusi o postavách předkládá, je rovněž poukaz na skutečnost, že svět filmové adaptace je ve srovnání se světem povídky zalidněn větším počtem charakterově a třídně jednoznačněji definovaných postav. S analýzou postav souvisí také samostatná kapitola věnovaná specifické postavě luxunovského autobiografického vypravěče, která ve filmové adaptaci absentuje. Práce jako celek přesvědčivě dokládá, že „ambivalentní svět Lu Xunovy povídky“ se prostřednictvím filmové adaptace v souladu s dobovými ideologickými požadavky proměňuje ve „svět černobílý“.

Práce je dobře vystavěná, je napsána kultivovaným a jasným jazykem a obsahuje pouze minimum překlepů či nedostatků formálního rázu. Dřívější odborné zaměření autora práce, který je absolventem oboru filmová věda, je patrné mimo jiné z toho, že filmová adaptace je představena o něco podrobněji, než samotná povídka. To by vzhledem k všeobecné známosti literární předlohy nabylo na škodu, srovnání by však vyznělo ještě přesvědčivěji, kdyby autor např. věnoval větší pozornost představení konkrétních postupů charakterizace literárních postav (zejména Čtvrtého strýce a vypravěče).

Otázky k diskusi:

K tomu, aby vynikla radikální odlišnost filmového komentáře, o němž autor práce uvažuje jako o „pozůstatku přítomnosti vypravěče“, by bylo nutné zevrubněji představit „hlas“ vypravěče-literární postavy. Jaké jsou hlavní charakteristiky „hlasu“ Lu Xunova vypravěče?

Do jaké míry je odlišnost významové výstavby literárního díla a jeho filmové adaptace předem determinována skutečností, že jde o převod žánrově specifického útvaru povídky do podoby celovečerního filmu?

Navrhuji hodnocení „výborně“.

Dušan Andrš

5. února 2015